

DRETS HUMANS, CIUTADANIA I GOVERNANÇA

Proposta de gradació de continguts d'aprenentatge i indicadors d'assoliment en l'educació obligatòria

Bloc C. Participació democràtica i ciutadania

- Drets i deures en l'exercici de la democràcia participativa
  - La responsabilitat i el compromís amb la transformació social en base als principis i valors democràtics (justícia, llibertat, igualtat, dignitat, respecte per la diversitat, solidaritat, cooperació, responsabilitat i transparència).
  - L'horitzó de la participació democràtica: la cerca del bé comú de les generacions actuals i futures a nivell local i global
  - La funció social i política de l'educació en la formació d'una ciutadania activa i responsable. L'espai educatiu com a comunitat de drets i responsabilitats compartides.

- Mecanismes i vies de participació democràtica
  - Participació electoral i exclusió política: els límits de la democràcia representativa.
  - Participació en els moviments associatius (partits, sindicats, associacions, ONGs...): la pèrdua de confiança en les autoritats i institucions democràtiques i el declivi de la participació ciutadana.
  - L'empoderament de la ciutadania per una participació democràtica inclusiva, plural i real: deliberació, horitzontalitat i transparència
  - Eines, recursos i habilitats per a la participació democràtica (informació, diàleg, argumentació, consens, comunicació, capacitat propositiva, empatia, assertivitat, provenció i resolució de conflictes...)

Objectius de 'Participació democràtica i ciutadania'

Al finalitzar l'educació obligatòria, els i les alumnes han de ser competents per

- Mostrar responsabilitat i autonomia en la presa de decisions, assumir de les conseqüències de les pròpies decisions i accions, i reflexionar críticament sobre aquestes.
- Mostrar responsabilitat i compromís en la planificació, organització i realització d'accions i projectes individuals o col·lectius, en diferents àmbits, orientats a assolir objectius comuns que contribueixin a millorar les garanties de llibertat, igualtat i justícia, a nivell local i global

- Reflexionar críticament i fer propostes d'eines i habilitats per a la comunicació i la convivència que contribueixin a orientar les relacions interpersonals i intergrupals amb una perspectiva ètica
- Reflexionar críticament i fer propostes de millora pel que fa al respecte i la definició de normes per a la convivència democràtica en l'àmbit escolar, familiar, i en altres àmbits de l'entorn proper i llunyà, en base als criteris de consens i dissens.
- Exercir els drets i responsabilitats individuals i col·lectives en la construcció d'una societat que garanteixi el dret a una vida digna, en llibertat, igualtat i justícia, de les generacions actuals i futures, arreu del planeta
- Conèixer, reflexionar críticament i fer propostes de millora dels mecanismes i vies de participació democràtica en diferents àmbits propers i llunyans (municipal, regional, autonòmic, estatal, europeu, internacional...).

Continguts d'aprenentatge de 'Participació democràtica i ciutadania'

1. Responsabilitat i autonomia en la presa de decisions, assumpció de les conseqüències de les pròpies decisions i accions, i reflexió crítica sobre aquestes.
2. Responsabilitat i compromís en la planificació, organització i realització d'accions i projectes individuals o col·lectius, en diferents àmbits, orientats a assolir objectius comuns que contribueixin a millorar les garanties de llibertat, igualtat i justícia, a nivell local i global
3. Reflexió crítica i propositiva d'eines i habilitats per a la comunicació i la convivència que contribueixin a orientar les relacions interpersonals i intergrupals amb una perspectiva ètica
4. Reflexió crítica i propostes de millora pel que fa al respecte i la definició de normes per a la convivència democràtica en l'àmbit escolar, familiar, i en altres àmbits de l'entorn proper i llunyà, en base als criteris de consens i dissens.
5. Exercici dels drets i responsabilitats individuals i col·lectives en la construcció d'una societat que garanteixi el dret a una vida digna, en llibertat, igualtat i justícia, de les generacions actuals i futures, arreu del planeta
6. Coneixement, reflexió crítica i propostes de millora dels mecanismes i vies de participació democràtica en diferents àmbits propers i llunyans (municipal, regional, autonòmic, estatal, europeu, internacional...).

Gradació de continguts d'aprenentatge de 'Participació democràtica i ciutadania':
Indicadors d'assoliment

	Primària		Secundària		
1	Interès per prendre decisions i actuar de forma responsable i autònoma	Valoració de les responsabilitats adquirides i les conseqüències derivades de les pròpies decisions i accions	Reflexió crítica sobre les responsabilitats adquirides i les conseqüències que es deriven de les pròpies decisions i accions	Responsabilitat i autonomia en la presa de decisions, i assumpció de les conseqüències de les pròpies decisions i accions	Responsabilitat i autonomia en la presa de decisions, assumpció de les conseqüències de les pròpies decisions i accions, i reflexió crítica sobre aquestes.
2	Interès i voluntat per participar de forma responsable i compromesa en les tasques escolars	Identificació i exercitació dels compromisos i responsabilitats en relació a la planificació, organització i realització de les tasques escolars i familiars	Compliment de les responsabilitats i els compromisos adquirits en relació a la planificació, organització i realització de tasques i projectes en l'àmbit escolar, familiar i en la vida quotidiana	Participació activa, responsable i compromesa en la planificació, organització i realització de tasques o projectes en l'àmbit escolar, familiar i entorn proper, orientats a assolir objectius comuns que contribueixin a millorar les garanties de llibertat, igualtat i justícia, a nivell local i global	Responsabilitat i compromís en la planificació, organització i realització d'accions i projectes individuals o col·lectius, en diferents àmbits, orientats a assolir objectius comuns que contribueixin a millorar les garanties de llibertat, igualtat i justícia, a nivell local i global
3	Presentació i exercitació d'eines i habilitats per a la comunicació i la convivència a l'aula: diàleg, argumentació, negociació, pacte, provenció i resolució de conflictes...	Identificació i exercitació de les eines i habilitats per a la comunicació i la convivència a l'aula i al centre: diàleg, argumentació, negociació, pacte, provenció i resolució de conflictes...	Ús de les eines i habilitats per a la comunicació i la convivència a l'aula, al centre i a l'entorn proper: diàleg, argumentació, negociació, pacte, provenció i resolució de conflictes...	Assumpció i interiorització de les eines i habilitats per a la comunicació i la convivència: diàleg, argumentació, negociació, pacte, provenció i resolució de conflictes... per orientar les relacions interpersonals amb una perspectiva ètica	Reflexió crítica i propositiva d'eines i habilitats per a la comunicació i la convivència que contribueixin a orientar les relacions interpersonals i intergrupals amb una perspectiva ètica
4	Reconeixement del valor de les normes i la seva importància per a la convivència democràtica en l'àmbit escolar i familiar	Identificació i exercitació de les normes de convivència democràtica al centre, la família i l'entorn proper	Compromís en la definició i respecte de normes per a la convivència democràtica en l'àmbit escolar i familiar i en l'entorn proper	Anàlisi crítica i propostes de millora en relació a les normes per a la convivència democràtica en l'àmbit escolar, familiar i en l'entorn proper	Reflexió crítica i propostes de millora pel que fa al respecte i la definició de normes per a la convivència democràtica en l'àmbit escolar, familiar, i en altres àmbits de l'entorn proper i llunyà, en base als criteris de consens i dissens.

5	Observació i reflexió sobre situacions de marginació, discriminació i injustícia cap a la pròpia persona i en altres persones de l'entorn proper	Identificació de situacions de marginació, discriminació i injustícia cap a la pròpia persona i en altres persones l'entorn proper, i realització d'accions individuals i col·lectives que poden contribuir a millorar-les	Implicació en accions de consum responsable, cooperació i solidaritat que puguin contribuir a millorar les situacions de marginació, discriminació i injustícia social en l'entorn proper i llunyà, i a partir d'aquesta praxi, a la comprensió del concepte "actua en local i pensa en global!".	Rebuig i denúncia de situacions de marginació, discriminació i injustícia social en l'entorn local i en el món. Anàlisi crítica de les seves causes i implicació en accions que promoguin la seva millora.	Exercici dels drets i responsabilitats individuals i col·lectives en la construcció d'una societat que garanteixi el dret a una vida digna, en llibertat, igualtat i justícia, de les generacions actuals i futures, arreu del planeta
6	Presentació i exercitació d'alguns mecanismes i vies de participació democràtica a l'aula (eleccions delegats/des, consulta, assemblea de classe...)	Identificació i exercitació de mecanismes i vies de participació democràtica a l'aula i al centre	Coneixement i exercitació de mecanismes i vies de participació democràtica a l'aula i al centre	Posada en pràctica, valoració i anàlisi crítica dels mecanismes i vies de participació democràtica existents a l'aula, al centre i en altres àmbits propers	Coneixement, reflexió crítica i propostes de millora dels mecanismes i vies de participació democràtica en diferents àmbits propers i llunyans (municipal, regional, autonòmic, estatal, europeu, internacional...).

criteris d'avaluació de 'Participació democràtica i ciutadania'

Els i les alumnes de primària:

- Reflexionen críticament sobre les responsabilitats adquirides i les conseqüències derivades de les pròpies decisions i accions.
- Identifiquen i compleixen les responsabilitats i compromisos adquirits pel que fa a la planificació, organització i realització de tasques i projectes en l'àmbit escolar, familiar i en la vida quotidiana.
- Utilitzen les eines i habilitats per a la comunicació i la convivència a l'aula, al centre i a l'entorn proper (diàleg, argumentació, negociació, pacte, provenció i resolució de conflictes...)
- Es comprometen en definir i respectar normes per a la convivència democràtica en l'àmbit escolar i familiar, i en l'entorn proper.
- Identifiquen situacions de marginació, discriminació i injustícia cap a la pròpia persona i en altres persones de l'entorn proper. S'impliquen en accions de cooperació i solidaritat que puguin contribuir a millorar les situacions de marginació, discriminació i injustícia social en l'entorn proper.
- Coneixen i posen en pràctica mecanismes i vies de participació democràtica a l'aula i al centre.

Els i les alumnes de secundària:

- Prenen decisions de forma responsable i autònoma. Assumeixen les conseqüències de les pròpies decisions i accions, i reflexionen críticament sobre aquestes.
- Participen activament, amb responsabilitat i compromís en la planificació, organització i realització d'accions i projectes individuals o col·lectius, en diferents àmbits (escola, família, entorn proper i llunyà) orientats a assolir objectius comuns que contribueixin a millorar les garanties de llibertat, igualtat i justícia a nivell local i global.
- Assumeixen i interioritzen les eines i habilitats per a la comunicació i la convivència (diàleg, argumentació, negociació, pacte, provenció i resolució de conflictes...), per orientar les relacions interpersonals i intergrupals amb una perspectiva ètica. Analitzen críticament aquestes eines i habilitats, i proposar canvis o millores.
- Reflexionen críticament i fan propostes de millora pel que fa al respecte i la definició de normes per a la convivència democràtica en l'àmbit escolar, familiar, i en altres àmbits de l'entorn proper i llunyà, en base als criteris de consens i dissens.
- Rebutgen i denuncien situacions de marginació, discriminació i injustícia social en l'entorn local i en el món. Analitzen les causes d'aquestes situacions i implicar-se en accions que promoguin la seva millora.
- Exerceixen els drets i responsabilitats individuals i col·lectives en la construcció d'una societat que garanteixi el dret a una vida digna, en llibertat, igualtat i justícia, de les generacions actuals i futures, arreu del planeta.
- Coneixen i analitzen críticament els mecanismes i vies de participació democràtica existents a l'aula, al centre i en altres àmbits propers i llunyans (municipal, regional, autonòmic, estatal, europeu, internacional...). Proposen millores en els mecanismes i vies de participació democràtica.